

"גילו ברעדה"

בפתיחה לסליחות של ערב ראש השנה (כג) כתוב: 'בואו עדי בתודה וברננים, בקשו פני בבכי ובתחנונים!'

נשאלת השאלה: איך זה הולך ביחד? ... רננה ובכי - - - איך זה הולך ביחד? ... [ועוד איתא בחז"ל עה"פ מוציא אסירים בכושרות - בכי ושירות].

ונקדים: סיפר לי גיסי הגה"צ ר' אברהם צבי טובי, שהוא היה פעם עם מרן המשגיח רבי מאיר חדש זצ"ל במקום שלא היו שם הרבה נוכחים, והוא שאל את רבי מאיר, מה הפשט 'גילו ברעדה' (תהילים ב, א), איך זה הולך?!!...

אמר לו ר' מאיר: צריך קודם לדעת את הפשט הפשוט והוא, כמש"כ רש"י (שם), גילו ישראל ברעדה של העכו"ם, ומה שכולם היום משננים - 'גילו ברעדה' זה בסך הכל לשון מושאל...

אבל גם בתור השם המושאל - מי שהיה אצל הסבא מסלבודקא, לא קשה לו השאלה שלך... אצל הסבא ישבנו, ורעדנו ממנו... אם הוא היה נותן עיניו בבחור הוא לא ידע את נפשו... רעדו ממנו... אבל אהבנו אותו אהבת נפש! זה היה הימים הכי יפים שיש...! כל סלבודקאי יגיד לך שפסגת השיא - זה היה להיות אצל הסבא...

זה בכלל לא סתירה... כשאתה נמצא ליד הקב"ה, הוא קרוב אליך, לידך ממש! זו הרגשה מאד מרוממת...! אבל מצד שני - מלך במשפט יעמיד ארץ! זה לא פשוט. ואין סתירה בין הדברים.

אך אם נדקדק במילים נמצא משמעות נוספת: נתאר לעצמנו אדם פשוט שעבר על החוק, ודנו אותו לעונש חמור, והוא רוצה לבקש חנינה אצל המלך - מי יכניס אותו אל המלך? ... הרי אפילו שרים ונכבדי עם צריכים לתאם מראש... אדם פשוט, על אחת כמה וכמה... ואם בכלל... אך בטוב לבו של המלך שראה את הבקשה, ניתנה לו האפשרות ליכנס למלך...

כל הדרך הוא רוקד משמחה - אני זוכה ליכנס למלך... מה שאף אחד לא זוכה... אך כשהוא נכנס בפנים לבקש חנינה, הוא פורץ בבכי תמרורים... בוכה על נפשו... וכי הוא יכול לרקוד שמה?!... **שימו לב למילים, הן מדברות בעד עצמן... 'בואו עדי בתודה וברננים', הזכות שיהודי יכול לגשת אל הקב"ה, ולא סתם...**

אלא בהימצאו, ובהיותו קרוב!!!

אדם פשוט יכול לדבר עם מלך מלכי המלכים הקב"ה - כדבר איש אל רעהו!!!

עצם הזכות שאני יכול להגיע אליו ולדבר איתו - זה ודאי בתודה וברננים...! תודה זו אפילו לא מילה קטנה...

אך 'בקשו פני' - כשבאים לבקש על הנפש, זה 'בבכי ובתחנונים'... דבר פשוט, בלי שום סתירה.

הימים הנוראים...

ימים נוראים!

השם לבד - מפחיד... השם שמורה על מהותם של הימים - - - נוראים!

דבר מאד מעניין כותב הרס"ג באמונות והדעות (פרק ה' אות ה') והוא הפוך ממה שחושבים ההמון.

הרבה ענפים יש לתשובה, חרטה, עזיבת החטא, וידוי, וקבלה לעתיד. הקבלה לעתיד היא הבסיס העיקרי. [ועי' כתר ראש בסוף סדור הגר"א אות קל"א].

והנה אם היו שואלים אותנו איזה מהלך הכי קל? ודאי היתה התשובה - קבלה לעתיד, חרטה, צריך להתחרט באמת, וכן בעזיבת החטא, צריך לעזבו לגמרי! אך קבלה לעתיד זה נשמע קל יותר... כי מי חושב להכשל בחטא...

אך כותב הרס"ג באמונות והדעות - בדיוק הפוך! להתחרט על העבירות - זה פשיטא! וכי איזה יהודי אשר דם יהודי בקרבו לא מתחרט על עוונותיו?... יהודי יודע מהי החומרה של העבירה. וכי יש יהודי שלא יתחרט על עבירות או שלא יעזוב חטאים?!!...

הדבר הקשה ביותר זה הקבלה לעתיד, למה? כי צריך להיות רציני! כשיהודי מקבל קבלה, צריך קבלה שהוא יוכל לעמוד

בה! ובשביל זה - אומר הרס"ג - חיברתי חיבור מיוחד של שחר ועונש, שכאשר יהודי יחיה שחר ועונש, הקבלה שלו תחזיק יותר מעמד. [וקצת יש להתעורר בחשבון נפש סוער, וכמש"כ השע"ת אות י"ב 'וסער מתחולל ברעיוניו' מסוף הסליחות לצום גדלי (תחינה נ"ז) המתחיל יעזוב רשע נתיבו וכו' עזב נא בן אדם עזב נא וכו'].

עכ"פ בימים האלו שהמצב בכלל ישראל לא פשוט... רק כעת דברתי עם הרה"ג דב שמעון מרבני הישיבה בכרמיאל והוא סיפר לי על בחור משיעור ג' שחולה במחלה הנוראה ל"ע, והוא כבר עבר כמה טיפולים שלא הצליחו, וביום ראשון הוא מתחיל סדרת טיפולים חדשה והם עושים התעוררות בישיבה. נורא נוראות... [ושמו אפרים בן אסתר לרפוא"ש].

וכן בראש השנה בא לפה אברך עם ילד קטן שחולה במחלה ל"ע, והוא בא לבקש ברכה עבור הילד בן הארבע, שיאריך ימים.

הלב נשבר... זה ימים נוראים... כעת גוזרים את הכל...!

ומאידך גיסא - - - זה הימים הכי יפים שיכולים להיות בעולם!!! ועוד יותר מאלול... אלול מצד אחד זה עדיין לא משפט, אבל זה קול דודי דופק. היום זה "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב"! ואיתא בגמ' דהיינו אפי' ליחיד, היום הקב"ה נמצא ליד כל יחיד ויחיד! מה יכול להיות יותר יפה?!!... ה' לידי! בהימצאו... בהיותו קרוב...

להפיק רצון מה'

השנה נפל דבר בחסידות סלונים. האדמו"ר בעל ה"דרכי נועם" שליט"א שהוא אדם מאד פיקח ומיושב בדעתו, קרא לכל החסידים מכל קצוות הארץ - לאסיפה. וכבר התחילו הכל לנסות לנחש מה הרבי רוצה... כאשר נכנסו כולם לאולם הגדול והענק, התחיל האדמו"ר להקריא את ספר "שערי תשובה" (שער א' אות מ"ב) 'ועוד יתפלל בעל התשובה אל ה' למחות כעב פשעיו וכענן חטאתיו. ושיחפוץ בו וירצהו ויעתר לו כאשר אם לא חטא וכו', כי יתכן להיות העוון נסלח, ונפדה מן היסורים ומכל גזירה, ואין לה' חפץ בו ומנחה לא ירצה מיזו. ותאות הצדיקים מן ההצלחות - להפיק רצון מה' ושיחפוץ בהם'.

את דברי רבינו יונה הללו, קרא הרבי מסלונים לאט ובהדגשה, ובשביל זה הוא קרא לכולם... עם מה אנחנו שואפים לצאת מימים נוראים?... מחילת עוון, ובלי יסורים. דברים טובים... יש עוד משהו?... אומר רבינו יונה - ואין לה' חפץ בו!!! איזה טעם יש לחיים אם לא רוצים אותי?... אז נכון, מוחלים לי על העוונות... אבל זה יהודי?... תארו לעצמכם שהנאצים ימח שמים, הפרידו אבא מהבן שלו - ה' ירחם. הם אמרו לבן, את אבא שלך נהרוג, אבל אותך נעשה מלינו! איזה טעם יש לו במליונים אם הורגים לו את אבא שלו?... מה הוא צריך את זה בכלל?... וכ"ש אם האבא שלי לא רוצה אותי, אם אבא שלי אין לו חפץ בי, אז מה הטעם בחיים?...

אנחנו צריכים לכוון ב'זכרנו לחיים' - חיים האמיתיים... חיים שהאבא רוצה בי! להפיק רצון מה', ושיחפוץ בהם!!! לא סתם שהוא מוכן לסלוח... אלא שיחפוץ בהם! הוא רוצה אותי! ועל זה צריך להשקיע את העבודה!!! עיקר התכלית זה חיים... חיים... חיים... חיים שיש בהם...

הנצי"ב מואלוז'ין מביא בפרשת נצבים, (ל, ו - שחלק גדול מעיקרי התשובה כתוב שם) "ומל ה' אלוקיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חיידך". בפשטות, מה זה "למען חיידך"?... אם תעשה כך - תהיה לך אריכות ימים.

וקשה: אם אני אוהב מישהו אהבת נפש, וכי צריך לשכנע אותי שזה כדאי לי?!... זה בערך כמו שתגיד לי תאהב את הגביר באמת בכל הלב ובשביל שהוא יתן לך כסף... ככה זה לא נקרא שאתה אוהב את הגביר, אלא אוהב את הכסף שלו... לאהוב את ה' - למה? - למען חיידך?... מה הפשט בזה?...

אומר הנצי"ב: מדובר פה על חיים אמיתיים של יהודי, שהם חיים עם דבקות בה'. אם תאהב את ה' - יהיה לך חיים של יהודי! חיים של דביקות. ובאמת - זה מה שכתוב פרשה בפסוק האחרון (כ), "לאהבה את ה' לשמוע בקולו ולדבקה בו - כי הוא חיידך!!!". [פה גם רמוז האלו"ל, כמו שכתוב את לבבך ואת לבב ר"ת אלול, אחרי שה' מל את לבבך באלול אפשר להיות דבק בה' בתשרי, וזה החיים האמיתיים].

פתחו לי פתח כחודו של מחט...

בפסוק (ל, יא-יד) כתוב דבר קצת קשה: "לא בשמים היא... ולא מעבר לים היא... כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו".

יש פה שתי שאלות:

א. יש מחלוקת ראשונים אם זה הולך על תשובה או על תורה.

ושניהם לא קלים... צריך השקעה גם בתורה וגם בתפילה, אז מה פשט הכתוב "כי קרוב אליך הדבר מאד" - זה נשמע ממש קל...

ב. הרי ניסוח הדברים קשה - תארו לכם שאני שואל מישהו, היכן יש ספר "שערי תשובה"?... והוא משיב לי, אתה לא צריך לטוס לאמריקה, וגם לא לאפריקה, זה קרוב אליך... לידך! וכי כך נשמעים הדברים!?!...

[אגב, בתרגום ירושלמי מסביר שזה הולך על התורה, ופשט הכתוב הוא, לא בשמים היא - אינך צריך לטרוח אחריה כמשה רבינו ע"ה שעלה לשמים, ולא מעבר לים, היינו עמוק בתוך הים כמו יונה הנביא שקיבל את נבואתו בתוך הים...]

אנחנו צריכים להבין כך: יש שני סוגים של דבר שאני לא יכול להגיע אליו... **סוג אחד** - אני צריך דבר אבל הוא נמצא באמריקה... טכנית אני לא יכול להגיע לשם מיד. **סוג שני** - זה נמצא פה קרוב, בתוך ארון נעול, ואין לי מפתח...

לשתיים אני לא יכול להגיע. מה ההבדל ביניהם?... אומר לך הקב"ה - זה לא נמצא בריחוק כה גדול... לא בשמים היא, ולא מעבר לים היא, זה פה לידך, רק מה, אין לך מפתח... אין שום בעיה, תעשה חור קטן. ומה יועיל!?!...

אומר מדרש שיר השירים (פרשה ה, פסקה ג): פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם שעגלות גדולות וקרניות נכנסין בו!

זה לידך... נכון, קשה לך, אבל זה לא כי להגיע לזה צריך להגיע רחוק רחוק - זה לידך רק אין לך מפתח, אבל תפתח פתח קטן... חור קטן... משהו... ותראה לפתע איך הכל נפתח לך בפתח רחב, וזה לידך... אבל את הפתח הזה צריך לעשות.

ואם תמצוי לומר, בהרבה יותר עומק...

מרחק רה"י זיע"א אמר לגי"ר אליהו מן (כשנסע לצרפת) יש לי בּוּמְבָה בשבילך... והביא את סידור הגר"א בברכת השיבנו - יאיר בן שמעי בן קיש. ודרשו חז"ל, בן קיש - שהקיש על דלתי רחמים. אומר הגר"א, שתי דלתות הן... אחת בשער השמים ואחת בלב האדם. אם אתה פותח פתח בלב האדם - נפתח שער השמים!!!

ולפי"ז יתכן שאתה באמת צריך להגיע לשמים! והרי כך אנו מבקשים פתח שערי שמים לתפילתנו, אבל יש שלט רחוק... מפה אתה יכול להגיע לשם. היום כל העולם עובד על שלט רחוק... פתח קטן בלב - ובשמים נפתח הכל. פלאי פלאים...! כי קרוב אליך הדבר מאד...! תפתח את הלב... וכמה תפתח... כחודו של מחט. אבל שיהיה אמיתי... נקב מפולש שלא נסתם...

עשה עמנו צדקה וחסד!

דבר נוסף, מרחק רה"י דיבר פעם כמה אנחנו רחוקים ואין לנו כלום בידיים. שאל אותו אברך יקר, אז עם מה אני בא אל הקדוש ברוך הוא?... אמר לו הרה"י צריכים להגיע למשל של המגיד מדובנא... היה אדם אחד, עני מרוד שלבש בלויי סחבות מטולאים... הלך למכולת ולקח לחם, לבן, ועוד קצת דברים. ראה שכולם הולכים לדלפק - הוא הלך גם... אמרו לו תשלם. והוא נבוך... מאיפה? אין לי כסף... אז גער בו הקופאי למה אתה לוקח סחורה?... עמד שם בעל הבית ואמר לו אם הוא כבר לקח - תן לו... שיהנה... הרי אתה רואה שהוא מסכן ואין לו מה לאכול - רחמנות...

אמר המגיד מדובנא: אנחנו אומרים 'אבינו מלכנו' כל כך ארוך... אבל על זה צריך לשלם - בהרבה מעשים טובים, אז

באה הבקשה באבינו מלכנו האחרון - - - אבינו מלכנו חננו ועננו
כי אין בנו מעשים... עשה עמנו צדקה וחסד...! אין לי במה
לשלם... עשה איתנו חסד... וזכה גמרנו את הכל. הקב"ה
מרחם עלינו...

אבל שהקב"ה ירגיש שאתה באמת עם בגדים בלויים... כל
שנה שהיא רשה בתחילתה מתעשרת בסופה... קודם כל
שתהיה רשה בתחילתה, שנרגיש שבאמת אין לי כלום והכל
בידיים שלו...! ותעורר רחמים.

אין הדבר תלוי אלא בי!

חז"ל אומרים בע"ז (יז, א) על רבי אלעזר בן דורדייא שהוא עבר
על העבירות הכי חמורות שאמרו עליהם חז"ל יהרג ואל יעבור.
ואח"כ הוא עשה תשובה ואמר שמים וארץ בקשו עלי רחמים,
כוכבים ומזלות בקשו עלי רחמים, חמה ולבנה בקשו עלי רחמים
וכו', עד שאמר אין הדבר תלוי אלא בי! נתן ראשו בין ברכיו וגעה
בבכיה עד שיצאה נשמתו.

יצתה בת קול ואמרה - 'רבי אלעזר בן דורדייא מזומן הוא לחיי
העולם הבא'!

קודם כל, למה הוא נקרא 'רבי'?... מה הוא לימד אותנו?... ועוד,
מה זה כל ההקדמה שהוא ביקש שמים וארץ בקשו עלי רחמים
וכו'?

ונסביר: אם למשל יהיה בחור בישיבה, בחור מובחר מאד!
מתמיד, בעל כשרון, למדן, ירא שמים גדול... והיו לו בעיות
גדולות בבית, אך ראשי הישיבה עזרו לו בכל!!! בכספים... ארחו
אותו... ונתנו לו כל צרכו. אך בסוף התחבר אליו בחור לא טוב
שהוריד אותו מדרך הישר, הוא בעט בכל... דיבר נגד הישיבה
וראשיה... והתפקר.

כעת הוא התפכח, וליבו מר עליו... הוא כולו מתחרט ורוצה
לחזור, אבל הוא מתבייש... הוא לא יכול להסתכל לראשי
הישיבה בפנים...

אז הוא שולח שליח אחד - תנסה להזכיר את השם שלי אצל ראש
הישיבה, נראה אם הוא מוכן בכלל אפילו משחו לשמוע אותי...
לשליח השני הוא אומר תברר לי אם הוא מגיע לאיזו חתונה, אני
אעמוד מרחוק, נראה איך הוא מסתכל עלי... וכך לאט לאט
לאט, אחרי כמה נסיונות - הוא מגיע ומתנצל ושב בתשובה...

רבי אלעזר בן דורדייא עשה את כל העבירות, וכעת הוא רוצה
לחזור אל הקב"ה... והוא חושש... איך הוא יסתכל עליו בכלל?...
הוא מבקש מהשמים והארץ, מהכוכבים ומזלות... לאט לאט.
עד שהוא מגיע למסקנא - אין הדבר תלוי אלא בי!!!

את זה לימד אותנו רבי אלעזר בן דורדייא... **הקדוש ברוך הוא
לא צריך שתשלח אף אחד!!! בא אלי ככה... מלוכלך... נפלת
לביוב! בא... אני אנקה אותך!!! איזה רב'ה... איזה רב'ה...**

חז"ל אומרים במד"ר בפרשת ואתחנן, שירמיה אמר לבני דורו,
חזרו בתשובה, אמרו לו אנחנו מתביישים. אמר להם כלום לא
אצל אביכם אתם חוזרים?!... יש בן שמתבייש לחזור לאבא
שלו?... במה אתה מתבייש?... את זה לימד אותנו ר"א בן
דורדייא, בא ישר!...

יגם כי הרבו לפשוט ולמרוד - לא סגר בעדם דלתי תשובה... ולא
רק שלא סגר בעדם, אלא הקב"ה בעצמו קורא לי - - -

שובה ישראל עד ה' אלוקיך! הראש ישיבה רואה אותי מרחוק
ורץ לקראתי, ומחבק אותי... בא! אני מחכה לך...! אומר הקב"ה
- שובה ישראל... כי כשלת בעוונך... נכון, נפלת, בא...! אתה הרי
בן שלי...

בקלם אמרו: 'אבינו - מלכנו' - אמנם הוא מלך, ומלך במשפט
יעמיד ארץ, אבל קודם כל הוא אבא... היש לך אהבה גדולה
מזו?... 'בואו עדי בתודה וברננים' איזה מנחה של תודה...

את הקריאה 'שובה' נתפרסם לאחרונה מהרה"ג נח חפץ זצ"ל
שמרן המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל הדגיש שבכל נפש
ונשמה יש קול פנימי הקורא בפנימיותו לאדם להתקרב אל ה'.

נורבי מרדכי גיפטר זצ"ל ר"י טעלו פי הפסוק לך אמר לבי -
בקשו פני, הרי היה צ"ל בקשו פניך אלא ה'יקולי הפנימי הוא
ככינור מנעים זמר בקול ערב שמשמיע את דבר ה', ואומר דוד
המלך ע"ה לך אמר לבי - לבי שמע את הקול הערב והשובה לב -
את דבר ה' - בקשו פני - ואכן שמעתי - ואת פניך ה' אבקש].

ובהמשך דברי הגמ' (שם) איתא בכה רבי ואמר יש קונה עולמו
בשעה אחת, ולא עוד אלא שקוראים אותו רבי.
וכבר ידועה השאלה אדרבא אם ככה גדול כ"כ התשובה יש לו
לשמוח ולא לבכות.

וא' התיירוצים הוא שמי יודע כמה 'שעה אחת' כזו הי' לנו
והחמצנו ואבדנו.

וא' השעות האלו זה העשיית ויוהכ"פ - היום זה בהמצאו...
בהיותו קרוב, רגע אחר נעילה... אפי' מביא כל אילי נביות אין
שומעין לו.

יש קונה... ויש מאבד... והחכם עיניו בראשו.

לנסוע כלפי מעלה...

הרצון שלנו הוא לעלות. עם מה אני עולה?...

דבר ראשון, מרן רבי ניסים קרליץ זצ"ל אמר בוועדים במוסר -
שני דברים בהם כל איש ישראל צריך להתחזק. הלכה ומוסר.

ולגבי הלכה - אמר ראש ישיבת עץ חיים הגאון רבי יעקב אברהם
זלזניק זצ"ל בדרשת שבת שובה בשכונת כרם בירושלים, מי
שאומר שהוא חוזר בתשובה ואין לו קביעות ללמוד הלכה כל
יום לכה"פ חצי שעה - הוא שקרן.

כי איך אתה חוזר בתשובה אם אתה לא יודע בכלל מה הקב"ה
רוצה ממך?... הרי תמשיך לא לדעת וליפול.

ולגבי מוסר - אמר לנו מרן רבי ניסים מילים קשות... אחד
שאומר מוסר זה לא בשבילי, על זה כתב רבינו יונה (שעיית ש"א
אות ו), כי אם אמור יאמר העבד - כל אשר תאמר אלי אעשה
זולתי דבר אחד - כבר שבר עול אדוניו מעליו, ועם פושעים
נמנה!!!

כך אמר לנו רבי ניסים, ר' ניסים היה פוסק, הוא לא משגיח...
אבל אני רוצה לומר לכם דבר מאד מעניין: בספר מכתב מאליהו
(ח"ד עמוד 257) כותב, "בפיך ובלבבך לעשותו". מה זה בפיך?...
הרי אנחנו יודעים שבסוף השנה הזו אוטובוס איבד בלמים
והידרדר... אמא ושתי בנות מתו, ועוד אחת ל"ע איבדה שתי
רגליה... מה אפשר לעשות?... הרי גם אם היו עומדים שמה
גיבורים גדולים - זה לא היה עוזר להם, כי האוטובוס משקלו
כבד מאד...

מה כן אפשר לעשות?... אם יש אדם בעל תושיה, תקפוץ מהר
לאוטובוס ותפעיל את המנוע שישע כלפי מעלה...

אומר המכתב מאליהו (כדאי לראות בפנים!) אנחנו בדרדור, מה
המניע של הבן אדם?... הפה שלו. אם תפסיק לדבר דברים שאין
להם ערך, ותתחיל לדבר רק דברי חכמה תורה מוסר ויראת
שמים - אתה נוסע כלפי מעלה.

ועל זה יש לנו סיפור: היה פעם בחור ישיבה לפני יותר משישים
שנה, שכאשר בשמחת תורה כולם רקדו 'אנא עבדא דקב"ה' -

הוא פיזו וכרכר בכל כוחותיו עם כל ההתלהבות... יותר מכפי דרגתו בהרבה - ולא היה נראה שהוא כ"כ שייך לזה.

ניגש אליו המשגיח - שהיה גברא רבה - ולחש לו בנעם, תחשוב קצת על "דובר אמת בלבבו"... והבחור נשבר לגמרי... המשגיח ניסה לפייסו, אך לא הועיל...

מישהו בא לחזון אי"ש והוא אמר שיכתוב מכתב לפייס אותו, אך הוא סירב - שזה יראה כפגיעה באותו גברא רבה, שאמר לו לתועלת ובדרכי נועם.

אבל המש"ק החזו"א - - - אני עצמי אבל חושב שהי' צריך לגשת אל הבחור ולומר לו, תצעק עוד יותר, עוד יותר, בסוף תהיה!!! כשסיפרו זאת לרבי משה טיקוצ'ינסקי - הגיב: כבר מזמן ידענו שהחזון אי"ש אחז ממוסר... וזו היתה דרכו של רבי ישראל סלנטר, אם אני מרגיש שהמוסר לא מדבר אלי, אז אני חוזר שוב ושוב ושוב, בסוף זה נכנס ללב. וכ"כ הגר"ס באגרות (או"י י) והביא שם את המעשה הידוע של רבי עקיבא, באבנים ששחקו מים.

תדבר בדברי חכמה ותתרומם עם זה למעלה למעלה... בפיך...

יום הכיפורים, ונעילה...

יום הכפורים - זה עניין של רחמים.

במשך חכמה (הפטרת וילך) מביא שמי שחטא וחילל את ה', שאיתא בחז"ל ביומא ששום דבר לא עוזר, אין בכח התשובה לתלות ויום הכיפורים לכפר, והיסורים למרק - - - אלא כולם תולים ומיתה מכפרת.

אך עדיין יש תקוה... בתפילת נעילה של יום הכיפורים - אפשר להשיג את זה!!! וכלשונו: "אבל על חילול ה', על זה אמרו אם יכופר לכם העון עד תמותו בית ישראל (ישעי' כב, יד) כי אין יום הכפורים מכפר. ורק בעת החתימה שהשי"ת דן יחידי אז הוא שעת הכושר שהשם יתברך יסלח מרוב טובו אחרי גודל הבכי והחרטה, כי אם הוא ימחול על חילול כבודו - מי יאמר אליו. לכן בנעילה סדרו הפסוקים, למה תמותו, והשיבו וחיו, כי לא תחפץ במות המת, וכיוצא בזה, כי הכל על עוון חילול השי"ת". והוא מביא ירושלמי בסנהדרין (ה"א) אף הקב"ה אינו דן יחידי שנאמר וכו', וכשהוא חותם - אינו חותם אלא ביחיד שנאמר,

"ואגיד לך את הרשום בכתב אמת".

יום כיפור זה ים של רחמים - צריך לדעת לא לטבוע... רק לשחות - אומרים הבעלי מוסר.

מה שלמדו אותנו עצה בשביל לזכות - זה להיות איש שרבים צריכים לו, לא להיות איש יחיד. ובישיבה - אמר מרן הרב שך זצ"ל, וכן אמרו גדולי עולם - זה כל כך קל... הרי ידוע שכל בחור בהתנהגות שלו מיד משפיע על הסובב - לטוב ולמוטב, ולקחת את הדברים שהם בבחינת 'מת מצוה', כמו תחילת סדר, סדר מוסר, שישי שבת, מוצאי שבת... כל הזמנים שיש בהם חולשה - הם "מת מצוה"! אחד שמתחזק בזמנים הללו הוא נקרא רבים צריכים לו! אתה נכנס עי"ז ליום דין אחר! ובנובהרדוק היו אומרים שהמלך צריך א', מורידים אותו גם מחבל הגרזום. עשי"ת נועדו להתעלות!...

אמרנו היום בסליחות - "תורה הקדושה התחנני בבקשה". זו הפעם היחידה שאנחנו פונים בבקשה אל התורה. היום כולנו מפחדים... היום אין חילוק בין נער צעיר לזקן... כולנו מפחדים. אומר החפץ חיים - התורה עונה לי: אני רוצה! אך אני באה לשמים ומבקשת, ואומרים לי רק עכשיו הוא נזכר בך?!... איפה הוא היה כל השנה?...

אם כל השנה הוא עשה מה שהוא רוצה, קם מתי שהוא רוצה, הלך מתי שהוא רוצה, ובא לסדר מתי שהתחשק לו, ושישי שבת עשה מה שהוא רוצה, וכן במוסר - - - אם הוא זלזל בך אין לך כח לבקש בשבילו.

בנובהרדוק אמרו: הגזר דין הכי גרוע שיכול להיות על בן אדם, מה הוא?... להישאר אותו הדבר.

זה ימים בשביל להתעלות, להשתנות, ולהיות בן אדם אחר! באמת להיות בן תורה. להישמר מדברים בטלים, ולא לישון מאוחר בשביל כל מיני טטויות והבלים למיניהם, או לדבר על בחירות וכו', ר' יחזקאל היה אומר "ובחרת בחיים!" יה"ר שהקב"ה יזכה את כולנו לכתיבה וחתימה טובה... ולגמר חתימה טובה... ויפתחו לנו חיים של בן תורה, חיים שהקדוש ברוך הוא יחפוץ בנו, וירצה אותנו. ונזכה להיות "אורח חיים למעלה למשכיל". אמן.

לע"נ
מזכה הרבים
רבי שמעון ב"ר חזקיה ז"ל
נלבי"ע ח' תשרי
תנצב"ה

לע"נ
אבינו מורינו
הרב ר' אברהם ישראל זצ"ל
בן הגה"צ ר' חיים טודרס הרש"ל זצ"ל
נלבי"ע ו' תשרי
תנצב"ה

לע"נ
משמש תלמידי חכמים
הזקן רבי שמואל ב"ר יששכר ז"ל
נלבי"ע יום הכיפורים
תנצב"ה

לע"נ
הר"ר חזקיהו יוסף
בן הרב דוד מישקובסקי זצ"ל
נלבי"ע ד' תשרי תשפ"ג
תנצב"ה

לע"נ
הרבנית הינדא ביילא טויב
אשת חבר להג"ר יחזקאל זצ"ל
רבת פעלים לתורה וחסד ואשר זכתה לשמש את אביה
הגה"צ רבי חיים טודרס הרש"ל זצ"ל
נלבי"ע כ"ב אלול
תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר וכן שיעור דף היומי ועוד, בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ניתן לתרום לגליון מכל עמדות נדרים פלוס ברחבי הארץ באמצעות לחצן קופות נוספות בחיפוש יש להקיש ארחות חיים או קוד מוסד 1000729 כמו"כ ניתן לתרום דרך המערכת הטלפונית הממוחשבת נדרים פון בחיג לטלפון 037630585 שלוחה 2071 או במספר פלא' 053-415-3025 כל מי שיכול לעשות הוראת קבע אפילו של 5 ש"ח תבוא עליו ברכה, וכל המוסיף... ניתן לקבל את הגליון במייל: 4166058@gmail.com